

Kim Fupz Aakeson (1958–)

I denne novellen møter vi en dansk gutt som skal på skiferie i Norge med moren og hennes nye kjæreste, Gorm. Gorm bruker hårvoks, kjører snowboard og tjener penger, og er ganske ulik faren.

NOVELLE

Skitur

FØR DU LESER

- 1 Går det an å ha et godt forhold til mammas nye kjæreste uten å ødelegge forholdet til pappa? Tenkeskriv i et par minutter.

Dreng: gutt

Min far ringede. Han ringede på vores fastnet, det var helt tilfældigt at det var mig der tog den.

«Halløjsa,» sagde han.

«Hej.» Jeg ventede på at han skulle sige noget.

«Hvad så, min dreng?» Han lød ikke grødet, han lød klar.

«Så ikke så meget.»

Der kom en af de sædvanlige pauser, han startede ellers altid ret kækt når han ringede.

«Hvordan går det?» spurgte jeg.

«Jeg er frisk,» sagde han. «Hvis du vil ses?»

«Jo.»

«Jeg er frisk,» sagde han igen og lød ikke særlig frisk.

Jeg sagde at vi helt sikkert kunne finde ud af noget.

«Jeg er frisk,» sagde han. «Det skal du vide.»

Jeg hørte dem ude på trappen og skyndte mig at gøre samtalen færdig. «Jeg ringer til dig i morgen.»

«Du ringer bare.»

MENS DU LESER

- 2 Beskriv forholdet mellom moren og Gorm.

Lidt efter stod de i stuen, min mor og Gorm, min mor hang på ham, havde en arm om hans hals, de havde ikke taget overtøjet af, de var gået ind med støvler og det hele.

Jeg kom til at sige: «Hvad så?»

«Vi har ikke taget overtøjet af,» sagde min mor.

«Næh?»

«Det kan ikke svare sig,» sagde Gorm.

«Okay.»

«Vi skal nemlig nordpå,» sagde min mor.

Jeg anede ikke hvad de talte om.

«Norge.»

«Okay, Norge?»

MENS DU LESER

- 3 Tror du at hovedpersonen liker Gorm? Begrunn svaret.

«Skitur,» sagde min mor. Gorm lavede lyde som sikkert skulle forestille at man stod på ski, schuish, schuish, schuish.

«Sådan,» sagde jeg og min mor lænede sig frem og kyssede mig, og Gorm blev ved med at lave skilyde.

«Måske tager vi overtøjet af alligevel, det er først til påske.» Min mor og Gorm kyssede hinanden. Han var yngre end hende.

Jeg havde plaget lidt om noget med skitur. Eller jeg havde spurgt om vi aldrig mere skulle af sted.

«Du står jo ikke på ski,» havde min mor sagt, sjov, sjov.

«Snowboardtur, mor, skal vi kalde det snowboardtur?»

«Er du klar over hvad den slags koster?»

«Jeg var lige blevet god, og nu er det anden vinter vi ikke skal af sted.»

«Jeg spørger igen, er du klar over hvad den slags koster?»

Jeg gad ikke snakke mere om det, men jeg kom alligevel til at sige noget om det en aften Gorm var og spise.

«Vi kommer aldrig på skitur.»

«Ikke mere med den skitur igen,» råbte min mor ude fra køkkenet.

«Er du god?» spurgte Gorm. Han skulle flytte ind hos os, men det var ikke sket endnu, han kunne ikke få solgt sin lejlighed.

«Jeg er okay,» sagde jeg. «Snowboard.»

«Selvfølgelig,» sagde han. «Jeg står også på snowboard.»

Jeg grinede.

«Griner du?» Han tjattede til mig. «Griner du af Gorm The Snowboarder?»

Han var okay, han var frisk og brugte voks i håret, jeg kunne faktisk godt forestille mig at han kunne stå på snowboard, han bevægede sig godt.

«Jeg har sagt vi ikke har råd,» råbte min mor.

«Fandens så hun råber,» hviskede Gorm.

«Jeg kan godt høre jer,» råbte hun.

«Lige meget med den skitur,» sagde jeg.

Hun kom ind med æblekage, der var dessert hver fredag og lørdag, det var sådan en fast ting efter hun havde mødt Gorm. Hun var gladere og lavede flere desserter, hun spiste ikke selv af dem, hun ville sikkert holde sig slank for Gorms skyld. Hun gik også til fitness igen.

«Alting kommer til den der venter,» sagde Gorm og klappede min mor i røven.

Griner: ler

«Åh, filosofi,» sagde min mor og sendte mig ud efter skeer.

Jeg ringede til min far og aftalte at vi skulle ses om lørdagen, eftermiddag. Jeg sagde ikke noget til min mor før jeg havde lavet aftalen.

«Jeg tager hjem til far på lørdag,» sagde jeg.

«Hvad nu?» Hun stod og strøg, det så ud som om det var Gorms skjorter.

«Jeg besøger ham bare.»

«Tag din mobil med,» sagde hun.

«Jeg har altid min mobil med.»

«Det er det jeg mener.»

«Han lyder frisk.»

«Ha,» sagde min mor og hængte skjorten på en bøjle og tog den næste fra den krøllede bunke.

Han havde åbnet døren, men han stod ikke og ventede på mig, jeg kom op ad trapperne og gik ind i entreen og råbte hej.

«Hejsa, hejsa,» råbte han inde fra stuen. Jeg hængte min jakke på knagen, der så okay ud, lidt for mange sko på gulvet, men okay.

Han lå på sofaen med et tæppe over sig, fjernsynet kørte, der var ikke lyd på. Han løftede en arm.

«Hejsa,» sagde han.

«Hej.» Jeg smilede, jeg satte mig i lænestolen, og han strakte sig for at klappe mig på knæet.

«Hvad så?»

«Så ikke noget.»

Han slukkede ikke fjernsynet, det var et program med mad, nogen lavede mad og visste hvordan man skar noget ud.

«Skal jeg lave te?» spurgte han.

«Det er okay, jeg har lige spist.»

«Jeg har småkager og det hele.»

«Det er okay.»

Han smilede, han var barberet, han pegede på fjernsynet og sagde at der var mange af den slags programmer. «Folk spiser og spiser.»

«Jaeh.»

«Vi kunne gå en tur, vi kunne gå i biffen,» sagde han.

«Det er skidekoldt.»

«Rigtig koldt.» Han trak skuldrene op og spurgte hvordan min mor havde det, jeg sagde at hun havde det godt.

«Og ham Gorm?»

«Han har det også okay.» Jeg anede ikke om min mor havde sagt til ham at Gorm skulle flytte ind, så det sagde jeg ikke noget om.

«Hvad er det nu han laver?»

«Miljøundersøgelser.»

Han smagte på ordet, miljøundersøgelser, ja.

«Han tager ud og tjekker om bygninger har asbest eller sådan noget, når folk skal bygge om og rive ned.»

«Og det giver godt?»

«Tror jeg.»

«Miljøundersøgelser.» Han sukkede som om det var meget hårdt at sige det ord. Vi kom til at glo lidt på madprogrammet.

«Nu skal vi sgu have noget te,» sagde han.

«Skal jeg sætte vand over?» spurgte jeg.

«Super,» sagde han.

Elkedlen:
vannkokeren

Køkkenet så også okay ud, det havde i hvert fald været værre, jeg hældte vand i elkedlen og lempede køleskabet op, der var mad og det så ikke alt for gammelt ud, der var en mælk der var god nok.

«Der er småkager i overskabet,» råbte han.

Spækbræt:
skjærefjøl

Jeg gjorde alt klart og hældte kogende vand på, der var ikke nogen bakke, men jeg bar det hele ind på et stort spækbræt.

«Her skal du se,» sagde han og pegede på skærmen, nu havde han fundet et program med dykkere og hajer. «Hajer, du, hajer.»

Jeg skænkede te og satte mig igen. Vi så lidt hajer, der var stadig ikke lyd på.

«Giv os lige lidt lyd,» sagde han og rystede med remoten. «Den virker ikke.»

Jeg skruede op på fjernsynet og de sænkede en dykker ned i et bur så han kunne filme de farligste hajer tæt på. De lokkede dem til med kød.

«Den er gal med farmor,» sagde han så. «Gode, gamle farmor.»

«Okay?»

«Jeg må over og se til hende.» Han rystede på hovedet. «Hun holder ikke for evigt, det lover jeg dig.»

«Det er længe siden jeg har set hende,» sagde jeg.

«Du kunne tage med?»

Jeg nikkede og sippede af min te.
«Hun holder ikke meget længere.»
«Jeg kan godt tage med.»
«Påskén, tænkte jeg, vi tager over til hende i påskén, hyggelig togtur, alt det der.»
Jeg lavede ansigt, men det opdagede han ikke, så sagde jeg:
«Påskén er ikke så god.»
Han gabte.
«Vi skal på skitur i påskén, mor og mig og Gorm.»
Han brummede og tog ikke øjnene fra dykkerne og hajerne. «Det er måske Gorm der er den glade giver?»
«Jaeh.»
Han lagde sig bedre til rette på sofaen, hvilede hovedet på puden.
«Det er kun til Norge, det er ikke Frankrig eller de der fede steder.»
«Norges land,» sagde han.
«Norge er ikke særlig fedt til snowboard, man kører de norske anlæg tyndt på et par dage,» sagde jeg. «Frankrig, der har de for sindssyge pister, helt sindssyge.»
«Det var miljøundersøger man skulle have været.»
«Italien også, man kan køre i ugevis uden at stå på den samme bakke to gange.» Jeg skubbede hans tekop tættere på ham, så han kunne nå den. «Og mad, pizza med spegepølse til 80 kroner.»
«De skulle se nogle madprogrammer.» Han smilede.
Jeg prøvede at snakke norsk: «Hei på dig og hei på mig, otti kroner for pizza.»
Det fik ham til at grine. «Hupsi, bupsi,» sagde han.
Jeg sagde: «Oppe på fjella, hupsi, bupsi, otti kroner, tak så mykke.»
Han grinede igen og sagde: «Duppidi duppidedi du.»
«Jeg ved slet ikke om jeg tager med, jeg tror ikke jeg tager med, de må tage til hupsi bupsi-land selv.»
«Det bliver sikkert sjovt,» sagde han.
«Jeg tager ikke med, vi tager over til farmor i påskén.» Jeg nikkede til ham. «Goodbye, Norge.»
«Hupsi, bupsi.» Han grinede, og jeg kom til at grine med, vi grinede begge to og pludselig var den der, det var skidesjovt, det der hupsi, bupsi, han måtte sætte sig op fordi han grinede så meget at han kom til at hoste, han dunkede sig på brystet med en knyttet hånd.

Tager med:
blir med/drar

«Hupsi, bupsi,» hostede han.

Og jeg vidste jo godt at jeg ville tage med på den skitur til Norge, men det var rigtig godt at se ham glad igen.

Fra Jeg begyndte sådan set bare at gå, 2011.

Trykt med tillatelse fra Gyldendal Danmark.

ETTER AT DU HAR LEST

- 4 Oppsummer hovedinnholdet i fire–fem punkter.
- 5 Gjenfortell innholdet til en medelev.
- 6 Tolk
 - hvorfor foreldrene er skilt
 - hvorfor moren lager dessert to ganger i uka
 - hvorfor han ikke snakker sant til faren
- 7 Hva får vi vite om faren?
- 8 Hva får vi vite om moren?
- 9 Hvordan beskriver faren og sønnen det norske språket?
- 10 Gå på ordjakt og let etter
 - ord som er like på dansk og norsk
 - ord som kan minne om norske dialekter
 - ord og uttrykk som minner om riksmål
 - ord og uttrykk som er vanskelige å forstå
- 11 Pek på noen hovedforskjeller mellom norsk og dansk skriftspråk.
- 12 Synes du det er enkelt å lese dansk? Begrunn svaret.

SKRIV VIDERE

- 13 Lag en avisreklame for et norsk fjellområde der formålet er å få dansker til å legge ferien sin dit. Vær bevisst på appellformene logos, etos og patos når du lager reklamen. Tenk også på bilder, logo, plassering, skrift, slagord og fargebruk.